

Det krävs möjligen lite mod för att ta upp en öppning i en vägg, men med sunt förnuft, bra planering och denna guide i handen kan du tryggt sätta igång.

Det är inte alltid att dörrarna i en bostad sitter där de behövs mest eller där de passar bäst. Men det innebär inte att man ska finna sig i problemet. Dörrar kan alltid muras igen och nya öppningar tas upp där man vill.

Här monterar vi en ny dörr i en tegelvägg. Det kräver en förstärkning för att tegelstenarna inte ska rasa ner i öppningen eller sätta sig snett. Den traditionella lösningen är att lägga in en tegelbalk i väggen, dvs. en rad tegelstenar som hänger ihop med bruk och armeringsjärn. Här förlänger vi i stället en befintlig regel med 45 x 95 mm k-virke.

Innan du borrar hål i väggen och sedan tar upp en öppning, måste du vara absolut säker på vad du gör, så att husets konstruktion inte försvagas. Om du inte genom att kika på en vägg och en ritning kan se om väggen är bärande eller ej, gör du klokt i att fråga en arkitekt eller byggnadsingenjör.

Här tar vi upp en öppning i en vägg som varken är bärande eller förstärkande.

Ny dörröppning PÅ SÄKERT SÄTT

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD:
Arbetet vållar inga problem om du följer våra råd.

TIDSÅTGÅNG:
2–3 dagar plus torktid.

PRISBILD:
Det beror på vilken dörr du väljer – en billig för 2000 kr eller en dyr med härdat glas för 7000 kr. Räkna med 500–800 kr till elektrikern.

Det dammar en hel del, men det är skojigt att slå sig igenom en tegelvägg.

Förberedelser

När du har bett en fackman undersöka väggen och fått veta att du kan ta upp en dörröppning utan att huset skadas, så kan du köpa material och sätta igång.

Du kan stabilisera väggen ovanför öppningen med en tegelbalk (se även faktaruta på nästa uppslag), men det går också bra att göra som vi: lägga in en kraftig regel, t.ex. 45 x 95 mm av K-trä. Under vårt arbete dök det upp en regel, som en tidigare ägare monterat över en annan dörröppning. Den förlängde vi.

Första delen av arbetet blir att ta bort sockellisten, markera för dörren och ta bort ev. kablar i väggen – men först när elektrikern har brutit strömmen till dem.

1 Bryt loss sockellisten med en kofot. För att tapeten inte ska följa med sockeln gör du klokt i att först skära med hobbykniv mellan tapeten och listen.

2 Markera karmens läge på väggen. Kom ihåg att lägga till 5–10 mm under dörren och 10–15 mm ovanför dörren och längs sidorna så att du får plats för isolering och en fog runt dörrkarmen.

3 Undersök väggen med en sökare för att leta efter elkablar, rör och andra hinder. Sitter det en strömbrytare på väggen kan du räkna med att det finns kablar i väggen. Se upp för vattenrör.

VIKTIGT

Det dammar mer än du tror. Om du inte har sågat hål i en tegelvägg blir du förvånad. Dammet är fint och letar sig in överallt. Tejpa igen dörrarna och häng våta lakan över dem för att förhindra spridning av damm.

MATERIAL

Välj rätt karmbredd. När du beställer dörr med karm, ska karmen passa till väggens tjocklek. En 75 mm karm passar till en vägg av lättbetong, 110 mm till en enkel tegelvägg och 128 mm till en putsad tegelvägg.

4 När strömmen har brutits till kablarna i väggen, och du är säker på att det inte finns vattenrör i väggen, kan du mejsla in till kablarna och ta bort dem utan att riskera stötar.

Hål för balken

1 Knacka bort putsen längs en rad tegelstenar (ett skift) ovanför den blivande öppningen. Till det är det bra med en murarhammare. Här upptäcker vi träregeln från den gamla öppningen.

2 Skär i de lodräta strecken med en stark vinkelslip med minst 180 mm kapskiva. Håll den mycket stadigt för den är stark och ger sig lätt iväg! Skär sedan in vågrätt över och under skiftet.

3 Borra en rad hål i spåren på bägge sidor av öppningen. Borra i fogarna mellan tegelstenarna och rätt igenom väggen. Då blir det lätt att markera öppningen på den andra sidan av väggen.

4 Knacka försiktigt bort tegelstenarna i raden ovanför den blivande öppningen. Om du slår för hårt kanske det lossnar flera stenar. När du har tagit bort dem rensas och borstas hålet.

5 Såga till en 45 x 95 mm regel av konstruktionsträ, stryk pu-lim på kortänden, lägg regeln i hålet och fäst den i den andra med 5 x 100 mm skruvar som dras i snett. Låt limmet härda en timme.

6 Knacka in en kil ovanför regeln. Efter en timme har limmet expanderat och härdat så mycket att du kan knacka in en kil ovanför regeln. På så sätt spänner du regeln, så att den senare vill pressa uppåt.

7 Borsta bort all lös puts. För att bruket ska fasta måste allt löst bruk borstas bort. Dammsug gärna. Fukta alla ytor med en pensel som doppas i vatten.

8 Lägg lite murbruk på en putsbräda. Pressa in bruket i fogen ovanför regeln och passa även på att mura fast de tegelstenar som ev. lossnade. Låt bruket härda en timme.

9 Knacka nu bort tegelstenarna med handslägga. För att inte golvet ska skadas måste du lägga en spånskiva eller liknande på det. Lägg ev. också en presenning på spånskivan, så blir det lättare att bära bort tegelstenarna.

Tegelbalken är en stark lösning

Förr använde man regler ovanför dörrar och fönster. I dag lägger man tegelbalkar.

En tegelbalk består av ett antal tegelstenar som har försetts med ett eller två frästa spår för två armeringsjärn. Spårn har därefter fyllts igen med betong.

En tegelbalk är därför otroligt stark. Tegelbalkar säljs i längder från cirka 95 cm till drygt två meter och med hopp på 23 cm (alltså en tegelsten). När en balk läggs på plats ska den vila på minst 12 cm på varje sida av öppningen.

Det ligger två armeringsjärn och betong i spåret för att ge tegelbalken styrka.

Du kan läsa mera på vår webbplats om hur man lägger tegelbalkar på plats: www.gds.se

Karmen monteras

När tegelstenarna har knackats bort och burits undan och när sidorna på öppningen är någotsånär raka kan du montera karmen. Dörren sätts i senare, och det är lätt för en modern dörr kan vändas nästan precis som du vill.

Här skruvar vi fast karmen med betongskruvar – karmskruvar med tillhörande pluggar – och det ger en så stark infästning att det inte är nödvändigt med kilar mellan karmen och väggen.

Börja med att rätta upp karmen lodrätt på gångjärnssidan. Fäst gångjärnssidan och haka fast dörren. Justera karmen om det behövs och gör likadant på låssidan. Med fyra skruvar på varje sida kommer karmen att sitta stadigt.

1 Pensla alla tegelstenar i öppningen med en primer innan du sätter karmen på plats. Då blir det lättare för puts bruket att fästa. Du kan blanda en egen primer av en del trälim och en del vatten.

2 Sätt ihop karmen. Den skruvas snabbt och lätt ihop med 4,5x70 mm skruvar. Glöm inte att förborra i karmunderstycket (tröskeln) för annars kan träet lätt spricka.

3 Ställ karmen i öppningen. Lägg en träbit under karmen och håll fast den med kilar som knackas in i springan ovanför karmen på gångjärnssidan. Justera karmen så att gångjärnssidan blir lodrät.

Eftersom några av de förborrade hålen i karmen hamnar rakt utanför en tegelfog, borrar vi ett par nya hål in i tegelstenarna med stenborr.

4 Skruva 112 mm karmskruvar genom karmen och in i väggen. Om du använder betongskruvar behöver du inga pluggar. Det är inte nödvändigt med distansklossar mellan karm och vägg.

5 Lyft dörren på plats. Justera sedan karmen på gångjärnssidan tills det är lika mycket luft hela vägen runt mellan karm och dörr. När karmen är lodrät fästs den med karmskruvarna på låssidan.

Avslutningen

Den sista delen av arbetet handlar om kosmetiska insatser. Det ska ju helst se ut som om det alltid har suttit en dörr just där – och det klarar du med putsbruk och hyvlade lister.

När du ska putsa väggen är det lättare att använda gipsbruk än putsbruk. Inte nog med det: gipsbruk fäster bättre och krymper inte så därför kan du lägga på upp till 5 cm bruk på en gång.

När bruket har torkat kan du finputs, tapetsera och måla efter önskemål. Om du har tänkt sätta upp glasfiberväv bör du grunda väggen med en primer för att limmet inte ska sugas in i väggen när du har tapetserat.

1 Fyll springan mellan karmen och väggen med mineralull. Använd drevrensa. Mineralullen tätar och dämpar ljudgenomträngning.

2 Markera för foderlisterna på väggen. Mät bredden på foderlisterna och dra bort 1 cm. Markera den bredden. Då vet du hur mycket du måste putsa.

3 Sätt armeringsnät av glasfiber på väggen för att putsbruket inte ska spricka så lätt. Armeringsnätet klippes till med sax och fästs med häftklammer eller pappspikar i tegelfogarna.

Skydda karmen med maskeringstejp.

4 Fördela gipsbruk på väggen med stålputsbräda eller spackel. När bruket blivit lite stelare slätar du till det med putsbrädan. Lagg ev. på mer bruk. När bruket har torkat slipas det med korn 60.

5 Spika fast foderlisterna på karmen med 35 x 1,4 mm dyckertar. Glöm inte att stryka lim i alla hörnfogar. Släta ut mellan foderlister och vägg med akrylfogmassa.

DETTA HAR ANVÄNTS

Material

- 1 vitmålad glasdörr
- 1 karmsats
- 1 sats foderlister
- 45 x 95 mm konstruktionsträ
- Ev. tegelbalk

Dessutom:

- 4,5 x 70 mm skruvar
- 5 x 100 mm skruvar
- PU-lim
- Primer

- 7,5 x 128 mm karm-ankarskruvar
- Drevremсор
- Plastarmeringsväv (Skalflex, www.murma.se)
- Häftklammer eller pappspikar
- Gipsputsbruk
- 35 x 1,4 mm dyckertar

Specialverktyg

- Vinkelslip med minst 180 mm diamantkapskiva
- Fogslev

Dörren är på plats och släpper in ljus mellan rummen.